

Літературна студія імені Максима Рильського

Щомісяця, крім сесійних січня та червня, студія збирає любителів поезії – не лише філологів, а й представників інших факультетів. Ядро студії – молоді письменники, що навчаються на спеціальності “Літературна творчість”. Форми роботи: індивідуальне обговорення творів, колективні творчі звіти (за традицією вересневе засідання – це знайомство з “новобранцями”, а в жовтні першокурсникам представляють свої здобутки старшокурсники), поетичні турніри, імпровізаційні творчі змагання, мистецькі дебати.

Студія має поважні традиції. Її витoki можна вбачати ще в поетичних студентських ініціативах 30-х років (зокрема, помітні постаті – поет А. Кацнельсон і тодішній аспірант, майбутній літературознавець-академік Л. Новиченко). Напевне, були контакти зі щойно створеною Спілкою письменників, але цей аспект не досліджено, а якогось “літописного документа” не збереглося. Зустрічі тривали до початку війни в 1941 р.

Кінець 50-х років – відновлення літстудії під назвою “Студія імені Василя Чумака” (скорочено і значуще молодь називала студію СіЧ). У 60-х студійна діяльність спалахнула з новою творчою силою. Потужним каталізатором став культурний вибух шістдесятництва. До студії в цей час більшою чи меншою мірою причетні різні видатні постаті цього покоління. Навесні 1961 р. Валерій Шевчук, студент історико-філологічного факультету, опублікував оповідання “Щось хочеться” у студійній стіннівці “Заспів”. Через відхід від офіційної естетичної доктрини, елементи сміливої новації, модерні та виразно національні мотиви стінна газета викликала гостру критичну реакцію з боку університетської багатотиражки “За радянські кадри” (тепер “Київський університет”); а із Шевчуком “побесідував” КДБ. Протягом 60-х років студію відвідують студенто-журналісти Борис Олійник, Василь Симоненко, Микола Сом, Іван Драч.

Із середини 70-х років студії дають ім'я Максима Рильського. Можливо, перейменування “знімало” проблему “крамольної” аббревіатури.

Шістдесятницького вулканічного вибуху вже не спостерігається, але все ж таки і в цей період культивуються численні таланти. Ще у другій половині 60-х – на початку 70-х років студію відвідують Світлана Жолоб, Світлана Йовенко, М. Саченко, М. Воробйов, В. Голобородько, В. Кордун, В. Рубан (згодом увійшли в історію вітчизняної літератури як творці “київської школи поезії”), В. Забаштанський (із часом очолив відому столичну літстудію “Кобза” при видавництві “Молодь”), Б. Тимошенко, Надія Кир'ян, В. Моруга, М. Сулима (тепер відомий літературознавець), Людмила Грицик, І. Герун, Валентина Отрощенко, В. Іванина.

Серед пізніших вихованців 70-х років варто назвати потужну творчу постать нинішнього лауреата Шевченківської премії Василя Герасим'юка; приходять Наталка Білоцерківець, інші літератори молодого покоління... Керівник у цей період – професор кафедри теорії літератури М. Дубина.

У середині 80-х студією керують професор кафедри теорії літератури Наталія Костенко та поетеса Людмила Скірда, з 1996 р. – Наталія Костенко та доцент, письменник Олександр Яровий.

Деякі вихованці студії вже стали зрілими членами НСПУ, учасниками нинішнього літературного процесу в Україні. У сучасному середовищі (особливо молодому і творчому) довіра до правил, авторитетів, нормативів не є абсолютною; але ж і з боку керівників немає тенденції до “повчання”, заданого “форматування текстів” молодих авторів. Головне – творче спілкування. Студенти самі виявляють ініціативу, вчать обговорювати доробок інших,

помічати власні здобутки й хиби. Засідання студії відбуваються у дружній, доброзичливій атмосфері. Триває постійний пошук нових форм полілогу, які відповідають динаміці нашого часу.

Запрошуємо й відомих письменників, митців, громадських діячів. Зі студентами зустрічалися лауреати Шевченківської премії – поети Іван Драч, Дмитро Іванов, Петро Перебийніс, Василь Герасим'юк; публіцист, колишній політв'язень Василь Овсієнко, письменники Микола Сом, Богдан Жолдак, Петро Засенко, Павло Вольвач, Василь Довжик, інші літератори та журналісти. Діляться секретами майстерності, передають життєвий досвід.

Студійці беруть активну участь у мистецьких акціях. Зокрема, у заходах, що відбуваються в Будинку-музеї Максима Рильського, – “Голосіївська осінь” (щовересня) та березневих святкуваннях річниці народження поета. Виступають і на студентських інститутських урочистостях. Щороку у травні проводиться поетичний конкурс “Жива троянда”. Переможців нагороджують грошовими та книжковими призами. Так єднаються “троянди й виноград”, творчість і навчання.

Наталія Костенко, Олександр Яровий